

Biroul permanent al Senatului
Bp 222 / 22.05.2013

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și
completarea Legii nr.272/2004 privind protecția și
promovarea drepturilor copilului**

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B222 din 25.04.2013,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea și completarea Legii nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările ulterioare, intervențiile legislative preconizate vizând asigurarea unei mai bune protecții a drepturilor copilului și delimitarea mai clară a atribuțiilor și competențelor care revin autorităților în cadrul acestui proces, ținând cont și de necesitatea corelării dispozițiilor actuale cu cele ale noului Cod civil.

Prin obiectul său de reglementare, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.p), iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Semnalăm că, în anul precedent, au mai fost înaintate Consiliului Legislativ două proiecte de acte normative cu un conținut asemănător: o propunere legislativă identică pentru care s-a emis avizul favorabil cu observații și propuneri nr.886/2.11.2012 și un

proiect de lege avizat favorabil cu observații și propuneri sub nr.968/26.11.2012.

Ambele proiecte au fost clasate, în baza art.63 alin.(5) din Constituție, conform Hotărârilor Biroului Permanent al Senatului din 21.12.2012 și din 27.12.2012.

De asemenea, Consiliul Legislativ a mai avizat, cu nr.143 din 13.03.2013, un proiect de lege având conținut asemănător, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.37 din 11.03.2013, aflat în dezbatere parlamentară, la Senat, în calitate de primă cameră sesizată.

Pe cale de consecință, este de analizat dacă este necesară demararea procedurii parlamentare pentru un proiect care are un conținut identic cu cel al unuia aflat deja în dezbatere.

3. În plan redacțional și în vederea respectării normelor de tehnică legislativă, formulăm următoarele observații cu caracter general:

a) la marcarea articolelor se va folosi abrevierea „Art.” în locul termenului „Articol”;

b) la partea introductivă a art.I, întrucât Legea nr.272/2004, după adoptare, a suferit intervenții doar de natura modificărilor, pentru o corectă informare juridică, sintagma „și completările” trebuie eliminată;

c) la partea dispozitivă a punctelor subsumate art.I prin care se completează prevederile Legii nr.272/2004, pentru respectarea caracterului unitar în redactarea actelor normative cu obiect similar de reglementare, se impune reformularea textului, conform următoarelor exemple:

„După alineatul (..) al articolul ... se introduce un nou alineat, alin. ..., cu următorul cuprins:”;

„După articolul ... se introduce un nou articol, art. ..., cu următorul cuprins:”;

„La articolul ... alineatul (...), după litera ...) se introduce o nouă literă, lit. ...), cu următorul cuprins:”.

d) la părțile dispozitive ale punctelor subsumate art.I, prin care se aduc modificări, este necesară folosirea următoarelor formulări:

„Alineatul/Alineatele ... al/ale articolului ... se modifică și va/vor avea următorul cuprins:”;

„La articolul ... alineatul (...), litera ...) se modifică și va avea următorul cuprins:”;

„La articolul ..., litera ...) se modifică și va avea următorul cuprins:”.

e) în cazul dispozițiilor de abrogare se va proceda în mod asemănător, cu mențiunea că sintagma „se modifică și va avea următorul cuprins:” se va înlocui cu sintagma „se abrogă”.

4. La **art.I pct.1, la lit.d)**, pentru o redactare corectă, este necesară introducerea articolului posesiv „a” înaintea substantivului „persoanelor”.

Referitor la soluția cuprinsă la **lit.e)**, sugerăm reconsiderarea acesteia, dat fiind că, în practică, de cele mai multe ori, este dificil a se păstra relațiile cu toate persoanele față de care copilul s-a atașat.

5. La **pct.2 referitor art.4 lit.c)**, pentru evitarea încărcării textului, propunem eliminarea expresiei „în linie dreaptă și colaterală”.

Având în vedere că sensul termenului „rezident” este „cel care locuiește undeva”, și **nu o persoană la care se locuiește**, este necesară reconsiderarea expresiilor „părinte rezident” și „părinte nerezident” definite la **lit.h) și i)**. Propunem renunțarea la definirea acestora și înlocuirea lor, în tot cuprinsul propunerii, prin sintagmele „părintele la care copilul locuiește în mod statornic” sau „părintele la care copilul nu locuiește în mod statornic”, după caz.

6. În considerarea observației anterioare, la **pct.9 referitor la art.16¹, la alin.(1)**, propunem înlocuirea expresiei „părinte rezident” prin formularea „părintele la care locuiește copilul în mod statornic” și expresiei „părinte nerezident” prin expresia „celălalt părinte”.

7. Deoarece la **pct.15** inițiatorul dorește introducerea, după alin.(2) al art.31, a trei noi alineate, identificate ca alin.(3)-(5), iar la **pct.16** propune ca alin.(3) al art.31 să fie renumerotat ca alin.(6), pentru respectarea uzanțelor normative și având în vedere că operațiunea renumerotării se realizează doar cu ocazia republicării, recomandăm comasarea celor două puncte într-unul singur, intervenția urmând a se referi la introducerea, după alin.(2) al art.31, a trei noi alineate, cu următoarea parte dispozitivă:

„15. După alineatul (2) al articolului 31 se introduc trei noi alineate, alin. (2¹) – (2³), cu următorul cuprins:”.

Ca urmare, punctele subsecvente ale art.I se vor renumerota în mod corespunzător.

Reiterăm aceste observații și pentru situația de la **pct.22 și 23**.

8. La **pct.22**, este necesar ca inițiatorul de identifice cu precizie alineatele pe care dorește să le modifice sau să le introducă.

Semnalăm că în partea dispozitivă a **pct.22** se face referire la modificarea și renumerotarea alin.(2) și (4), dar, când sunt redată respectivele alineate, regăsim trei alineate, respectiv alin.(2), (3) și (5), iar la **pct.23** se prevede că alin.(3) al art.48 se renumerotează și devine alin.(4).

Se impune revederea intervențiilor dorite.

9. La **pct.30**, deoarece nu se propune modificarea în întregime a art.64, ci a doar două dintre alineatele sale, textele propuse pentru aceste alineate nu trebuie precedate de sintagma „Art. 64”.

Reiterăm această observație pentru toate cazurile similare din cadrul proiectului.

10. La **pct.31** referitor la **art.66**, la teza I a **alin.(2)**, pentru claritatea exprimării, propunem introducerea cuvintelor „sau la” înaintea termenului „înlocuirea”.

11. La **pct.34** referitor la **art.80 alin.(3)**, propunem revederea textului în privința expresiei „la ședințele de consiliere”, în sensul stabilirii unui număr de ședințe la care părinții au obligația să participe.

12. La **pct.36**, din rațiuni de tehnică legislativă, pentru a exprima în mod corect intervenția dorită, partea dispozitivă se va reformula, astfel: „36. Denumirea Capitolului VI se modifică și va avea următorul cuprins:”.

13. La **pct.37** referitor la **alin.(1)** al **art.85**, pentru o mai bună exprimare, propunem înlocuirea sintagmei „în toate mediile cu care copilul se află în relație”, prin sintagma „în toate mediile în care copilul interacționează”.

Semnalăm că potrivit textului în vigoare al **art.85 alin.(2)**, orice persoană fizică sau juridică, precum și copilul pot sesiza **autoritățile abilitate de lege** să ia măsurile corespunzătoare pentru a-l proteja. În redactarea modificată din propunere, aceleași persoane vor putea sesiza numai direcția generală de asistență socială și protecția copilului, restrângându-se foarte mult sfera autorităților care ar putea acționa pentru protejarea copilului, în ipotezele vizate în text, ceea ce nu va fi, cu siguranță, în interesul copilului; propunem, de aceea, renunțarea la modificarea **alin.(2) al art.85**.

14. La **pct.39**, deoarece **art.89** este structurat în doar două alineate, este necesar ca intervenția să se refere la modificarea în întregime a acestui articol, și nu la modificarea alin.(1) și (2).

15. La **pct.41** referitor la textul propus pentru **art.91¹ alin.(1)**, pentru o redactare adecvată stilului normativ, este necesară înlocuirea cuvintelor „înlesnirii/practicării” prin expresia „înlesnirii sau practicării”.

Propunem eliminarea textului propus pentru alin.(2), deoarece acesta constituie o consecință firească a normei de la alineatul precedent și, prin urmare, este inutilă, pe lângă faptul că are o redactare inadecvată unui act normativ, sub aspectul expresiei „de a trage foloase de pe urma”.

16. La **pct.44** referitor la textul propus pentru **partea introductivă a art.105¹**, pentru folosirea unui limbaj juridic adecvat, recomandăm înlocuirea verbului „are” prin „exercită”.

17. La **pct.46** referitor la textul propus pentru **art.106 alin.(1) lit.k)**, pentru a asigura aplicarea normei, este necesară scrierea desfășurată a abrevierii „CPC”. Totodată, pentru realizarea acordului gramatical corect, expresia „instanța de tutelă” se va înlocui prin expresia „**instanței** de tutelă”.

18. La **pct.47** referitor la textul propus pentru **art.106 alin.(3)**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, este necesară înlocuirea expresiei „Hotărâre de Guvern” prin expresia „hotărâre a Guvernului”.

19. La **pct.48** referitor la **art.109¹ alin.(4)**, textul este eliptic, fiind necesară introducerea conjuncției „sau” înaintea expresiei „a hotărârii comisiei”.

20. La **pct.49** se propune modificarea **art.110 alin.(2)**, dar formularea aleasă dă naștere la confuzii în ceea ce privește identificarea serviciilor de tip rezidențial. Întrucât actuala redactare este clară, recomandăm păstrarea acesteia sau reconsiderarea normei propuse.

21. La **pct.51**, deoarece alin.(1) al art.118 este structurat doar în lit.a)-d), este necesar ca intervenția să se refere la modificarea în întregime a alin.(1).

22. La **pct.52** referitor la textul propus pentru **art.119 alin.(4)**, pentru claritatea redactării, propunem plasarea locuțiunii adverbiale „după caz”, în final, precum și inserarea conjuncției „sau” înaintea expresiei „hotărârea comisiei”.

În plus, pentru asigurarea unei terminologii unitare, termenul „indemnizația” se va înlocui prin cuvântul „alocația”.

23. Prin **pct.54** se introduce **art.128¹** referitor la ordonanța președințială de plasare a copilului în regim de urgență.

Semnalăm că reglementarea în vigoare referitoare la acest tip de ordonanță este cuprinsă la art.94 alin.(3) și (4) din Legea 272/2004, iar asupra acestor texte nu se intervine prin prezenta propunere.

În plus, potrivit art.65 alin.(2) - nemodificat -, *măsura plasamentului în regim de urgență se stabilește de către instanța judecătorească în condițiile art.94 alin.(3).*

Totodată, textul preconizat intră în conflict cu prevederile art.125 alin.(1) - potrivit cărora cauzele privind stabilirea măsurilor de protecție specială *se soluționează în regim de urgență, cu citarea reprezentantului legal al copilului, a direcției generale de asistență socială și protecția copilului și cu participarea obligatorie a procurorului - și obligatoriu cu audierea copilului care a împlinit vârsta de 10 ani, respectând prevederile art.24, cu excepția cauzelor care privesc stabilirea unei măsuri de protecție specială pentru copilul abuzat sau neglijat; în acest caz, audierea copilului se face cu respectarea prevederilor art.95 alin. (3).*

Drept consecință, pentru asigurarea succesiunii logice a ideilor, o normă privind ordonanța președințială de plasare a copilului în regim de urgență nu poate fi introdusă decât în cadrul art.94 sau în cadrul Capitolului IX *Reguli speciale de procedură*, mai precis, la art.125.

Totodată, pentru respectarea normelor referitoare la ordonanța președințială, cuprinse la art.998 alin.(2) din Codul de procedură civilă, propunem înlocuirea sintagmei „este dată fără citarea părților” prin formularea „poate fi dată și fără citarea părților”.

24. La **pct.56**, pentru precizia normei de trimitere, sintagma „art.106 lit.a)” se va înlocui cu sintagma „art.106 **alin.(1)** lit.a)”.

25. La **pct.57**, în cadrul enumerării de la alin.(1) al art.135, semnalăm lipsa literei „q”.

Prin folosirea și a acestei litere a alfabetului la marcarea enumerărilor, va fi necesară renumerotarea literelor subsecvente ale alin.(1) al art.135, precum și revederea normelor de trimitere la literele care vor fi renumerotate.

26. La **art.135 alin.(1) lit.ș)**, astfel cum este propus la **art.I pct.57**, este necesară reanalizarea stabilirii drept contravenție a nerespectării prevederilor art.118 lit.b), întrucât acesta are ca obiect

stabilirea surselor de finanțare a cheltuielilor privind prevenirea separării copilului de familia sa, precum și protecția specială a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea părinților săi, iar norma din alin.(1) lit.b) prevede care anume cheltuieli se finanțează din bugetul județului, respectiv al sectorului municipiului București. În aceste condiții, nu se poate stabili nici care anume este fapta care constituie contravenția prevăzută la art.135 alin.(1) lit.ș) și nici cine este subiectul activ al acestei contravenții, simpla trimitere la dispozițiile art.118 alin.(1) lit.b) nefiind suficientă în acest sens. Prin urmare, norma este lipsită de claritate și previzibilitate și poate ridica probleme de aplicare în practică;

La **alin.(3) lit.a)**, pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă, expresia „pentru contravențiile de la” va fi înlocuită cu expresia „pentru contravențiile **prevăzute** la”.

27. Deoarece înlocuirile de sintagme prevăzute la **art.II și III** se referă tot la actul normativ de bază, este necesar ca aceste norme să constituie ultimele puncte ale art.I.

Pe cale de consecință art.IV și V se vor renumera în mod corespunzător.

28. La actualul **art.IV**, prin care se prevede abrogarea Legii nr.326/2003 cu excepția art.2 alin.(1), este de analizat dacă respectivul alineat poate rămâne în vigoare în condițiile în care acesta face referire la limitele minime de cheltuieli aferente drepturilor prevăzute la art.1 alin.(1), element de structură care ar urma să fie abrogat.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIASCU

București
Nr. 438/22.05.2013

Lege privind protecția și promovarea drepturilor copilului

Notă: v. Decizia Î.C.C.J. nr. III/2007 - M. Of. nr. 732/30 oct. 2007 (art. 124 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 7/2012 - M. Of. nr. 120/20 iun. 2012 (art. 94 alin. (3), art. 129);

1 promulgată prin	D. nr. 481/2004	M. Of. nr. 557/23 iun. 2004	
	Decret pentru promulgarea Legii privind protecția și promovarea drepturilor copilului		
2 modificări prin	H.G. nr. 1762/2005	M. Of. nr. 1182/28 dec. 2005	<i>indexează cuantumul alocației lunare de plasament</i>
	Hotărâre privind indexarea cuantumului alocației lunare de plasament		
3 modificări prin	H.G. nr. 3/2007	M. Of. nr. 21/12 ian. 2007	<i>indexează cuantumul alocației lunare de plasament</i>
	Hotărâre privind indexarea cuantumului alocației lunare de plasament		
4 modificări prin	H.G. nr. 9/2008	M. Of. nr. 20/10 ian. 2008	<i>indexează cuantumul alocației lunare de plasament</i>
	Hotărâre privind indexarea cuantumului alocației lunare de plasament		
5 modificări prin	H.G. nr. 1663/2008	M. Of. nr. 844/16 dec. 2008	<i>indexează cuantumul alocației lunare de plasament</i>
	Hotărâre privind indexarea cuantumului alocației lunare de plasament		
6 modificări prin	L. nr. 71/2011	M. Of. nr. 409/10 iun. 2011	<i>abrogă, la data de 1 oct. 2011, art. 40 alin. (1), art. 41 și art. 42</i>
	Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil		
	Notă: v. În cuprinsul actelor normative aplicabile la data intrării în vigoare a Codului civil: a) referirile la "societatea civilă fără personalitate juridică" se consideră a fi făcute la "societatea simplă"; b) referirile la "societatea civilă cu personalitate juridică" se consideră a fi făcute la "societatea cu personalitate juridică"; c) referirile la "societatea civilă profesională" se consideră a fi făcute la "societatea profesională, cu sau fără personalitate juridică", după caz; în toate actele normative în vigoare, expresiile "acte de comerț", respectiv "fapte de comerț" se înlocuiesc cu expresia "activități de producție, comerț sau prestări de servicii"; în cuprinsul actelor normative în vigoare, sintagmele "persoane juridice fără/cu scop patrimonial", "fără scop patrimonial" și "cu scop patrimonial" se înlocuiesc cu sintagmele "persoane juridice fără/cu scop lucrativ", "fără scop lucrativ" și, respectiv, "cu scop lucrativ"; la data intrării în vigoare a Codului civil, termenii și expresiile din legislația civilă și comercială în vigoare se înlocuiesc cu termenii și expresiile corespondente din Codul civil; abrogă la data de 1 oct. 2011 Codul civil Carol al II-lea, republicat în Monitorul Oficial nr. 206 din 6 septembrie 1940, cu modificările ulterioare și Codul comercial Carol al II-lea, republicat în Monitorul Oficial nr. 194 din 23 august 1940, cu modificările și completările ulterioare; Până la intrarea în vigoare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, referirea din cuprinsul Codului civil la hotărârea definitivă se va înțelege ca fiind făcută la hotărârea irevocabilă.		
7 modificări prin	L. nr. 197/2012	M. Of. nr. 754/9 nov. 2012	<i>abrogă art. 114-117, art. 148 alin. (5) la data de 1 ianuarie 2013</i>
	Lege privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale		
8 modificări prin	L. nr. 187/2012	M. Of. nr. 757/12 nov. 2012	<i>abrogă, la data de 1 februarie 2014, art. 132 și art. 133</i>
	Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal		